

WiderScreen.fi 2/2008
28.9.2008

Mediakasvatusteknologia haaste

Elina Ruddock
Mediapedagogi
Vastaava toimittaja
WiderScreen

Tulostettavat versiot
- [htm](#)
- [pdf](#)

[\[takaisin\]](#)

Mediakasvatusteknologia haaste

Pohtiessamme WiderScreenin teemoja tälle vuodelle mediakasvatusteknologia nousi selkeästi yhdeksi vaihtoehdoksi. Tämän aiheen tärkeys vahvistui, kun aiheen julkaisun jälkeen saimme runsaasti yhteydenottoja. Tarjolla oli erilaisia näkökantoja ja oli ilo lukea artikkeleita, jotka osoittivat Suomessa olevan runsaasti mediakasvatukseen liittyvää asiantuntemusta.

Mediakasvatusteknologia on haasteellinen aihe, sitä käsitellään usein valtamedioissa sekä poliittisissa keskusteluissa. Lapset ja nuoret nähdään mediakasvatusteknologiaan pääasiallisena kohderyhmänä, mutta heidän näkökantojaan sisällytetään harvoin näihin keskusteluihin, eikä aikuisten mediakasvatusteknologia tarpeellisuudesta juuri puhuta.

Uhkakuvien maalailu on tyypillistä tämänkaltaisille keskusteluille. Asiantuntijoita käytetään tukemaan tai luomaan moraalipaniikkia, varsinkin kun kyseessä on uudentyyppinen median muoto. Mediakasvatusteknologia nähdään näissä keskusteluissa jonkinlaisen vaaran tai riskin torjunnan välineenä. WiderScreenin tämä numero pyrkii haastamaan tällaisen mediakasvatusteknologia tarjoamalla eri tulokulmia aiheesta.

Anniina Lundvall, mediakasvatusteknologia koordinaattori, käsittelee *Mediakasvatusteknologia kehittämistarpeet* -projektin tuloksia kolmen vuoden ajalta artikkelissaan "*Mediakasvatusteknologia kehittämässä. Aitoja tuloksia vai tyhjiä lupauksia?*". Hänen mukaansa mediakasvatusteknologia on kuuma peruna, jonka suurimpia ongelmia on pirstaloituminen eri vastuuryhmille ja tieteen alueille. Tämä johtaa helposti siihen, ettei kukaan kannata asiasta vastuuta. Jopa ministeriötasolla ilmiö on havaittavissa. Pirstaloitumisen osasyynä on mediakasvatusteknologia monimuotoisuus, joka on itsessään positiivinen asia ja tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia.

Antto Ilvonen pohtii pro gradu -työnsä pohjalta muokatussa artikkelissaan kriittisyyteen kasvattamista. Pyrkimys opettaa mediakriittisyyttä on yksi mediakasvatusteknologia perustavoitteita. Ilvonen kyseenalaistaa mahdollisuuden "opettaa" kriittisyyttä ja käy läpi kriittisyyden ja autonomian käsitteitä eri aikakausina. Artikkelissa käsitellään myös kriittisyyden opettamista pedagogisena haasteena. Mediakasvatusteknologia, joka kykenee tarjoamaan kriittisyyteen kasvamisen mahdollisuuden, antaa oppilaille tilaisuuden kehittää aktiivinen ja positiivinen suhde mediaan.

Maarit Jaakkolan artikkeli "*Vaihtoehtoja mediasuojelupuheelle?*" jatkaa Ilvosen sivuamaa aihetta nuorten ja aikuisten välisen keskustelun tärkeydestä mediakasvatusteknologia. Esimerkkinä tällaisesta dialogista Jaakkola nostaa esiin nuorten vetämät koulutuspäivät opettajille. Näissä tilaisuuksissa nuoret ovat asiantuntijoita ja opettajat ovat oppilain roolissa. Tällaiset koulutukset tarjoavat opettajille mahdollisuuden saada tietoa mm. internetiin syntyneistä yhteisöistä, joiden suurin käyttäjäryhmä on nuorisot. Jaakkola korostaa artikkelissaan myös julkisuuskasvatusteknologia tarpeellisuutta osana mediakasvatusteknologia internetiin liittyen. Tällainen julkisuuskasvatusteknologia tarpeellista kaikkien ikäryhmille nyky-yhteiskunnassa.

Juha Oravalan montaaopedagogiaa käsittelevä artikkeli avaa erilaisen pedagogisen metodin mediakasvatusteknologia elokuvan kautta. Oravala esittää montaaopedagogian työkaluna, jossa määrittäminen uudella tavalla tekijän, teoksen ja kokijan yhteys. Artikkelin perusteella elokuva tarjoaa mahdollisuuden kritisoida valtavirtamedioita ja näin opettaa kriittisyyttä osana mediakasvatusteknologia. Montaaopedagogia korostaa yksilöllisen kokemuksen merkityksellisuutta, sekä monitasoisten koulutusohjelmien tärkeyttä.

Pauliina Tuomen pohdinnassa interaktiivinen tv-mobiiliviihde toimii hyvänä esimerkkinä mediakasvatusteknologia esiin nousevista kysymyksistä. Mediakasvatusteknologia näkökulmasta tämä uudentyyppinen median muoto on haasteellinen, sillä sen aktiivikäyttäjät ovat nuoret ja lapset. Ongelmalliseksi tällaisen median tekee se, että pelit ovat maksullisia ja pyrkivät kehittämään käyttäjilleen riippuvuussuhteen. Varsinkin lapsia ajatellen tämä on hankalaa, sillä he eivät aina kykene erottamaan mainoksia ja varsinaisia ohjelmia toisistaan, eivätkä myöskään välttämättä ymmärrä hintatietoja. Tuomi käsittelee artikkelissaan myös juontajien vaikutusvaltaa ja heidän käyttämiään metodeja.

Otamme mielellämme vastaan ajatuksianne ja kommenttejanne mediakasvatusteknologia numerostamme. Aihepiirinä mediakasvatusteknologia on jatkuvasti elävä ja uusia haasteita tarjoava ja siksi niin mielenkiintoinen.

Elina Ruddock

[WiderScreen.fi 2/2008](#)

